

Nr 920

Av herr Gustavsson i Alvesta m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 144, angående tomträttslån till kommuner.

(Lika lydande med motion nr 777 i Första kammaren)

I proposition nr 144 angående tomträttslån till kommuner föreslås att Kungl. Maj:t bör äga utfärda närmare bestämmelser om de statliga tomträttslånen. Utöver de riktlinjer som propositionen ger finns det anledning att riksdagen, utan att ändra på förslagets huvudinnebörd, inför utfärdandet av detaljbestämmelserna uttalar sig angående kommunernas valmöjligheter mellan olika slag av tomtmark.

Ett av syftena med det aktuella förslaget bör vara att skapa jämställdhet i kredithänseende mellan mark som skall upplåtas för tomträtt och mark som skall försälas. Kommunernas valfrihet mellan olika former av mark för bostadsbyggande bör starkt betonas i detta sammanhang. Valfriheten bör ta sig uttryck i att bestämmelserna utformas så, att inga hinder skapas för kommunerna att fritt välja mellan upplåtelse med tomträtt och försäljning. Om enighet föreligger mellan en kommun och en person som önskar tomtmark med äganderätt t. ex. för byggande av ett småhus bör kommunen fritt få försälja tomtmarken oavsett vilken form av kredit kommunen använt vid markförvärvet.

Det ovan nämnda exemplet kommer troligen inte att bli aktuellt i något större antal fall. Om en kommun går in för tomträttsinstitutet kommer kommunen sannolikt att konsekvent använda denna form av markupplåtelse. Det bör emellertid finnas möjligheter för kommunen att obunden av kreditformen vid varje tillfälle avgöra vilken form av upplåtelse rätt som är den bästa tänkbara. Genom att ha dessa möjligheter kan kommunen också, om den så önskar, utan att amorteringsförhållandena för de statliga lånen ändras, få möjlighet till ökning av den disponibla tomtmarken genom att de pengar som influtit vid försäljningen av förut tomträttsbelagd mark kan användas för ytterligare köp av mark för upplåtelse med tomträtt. Om det sistnämnda inköpet av ny mark för upplåtelse med tomträtt ej sker, och alltså kommunens innehav av mark med tomträtt minskar, måste förutsättas att kommunen betalar tillbaka den del av det statliga tomträttslånet som motsvarar den minskade tomträttsmarksarealen.

Under hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 144 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala sig för att inga hinder skapas för kommunerna att fritt välja mellan upplåtelse med tomträtt och försäljning av mark, även om marken inköpts för medel erhållna genom statliga tomt-rättslån.

Stockholm den 2 november 1965

Rune Gustavsson

i Alvesta

Gunnar Larsson

i Luttra

Karl Gust. H. Boo

Nr 921

Av herr **Mundebo m. fl.**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 144, angående tomträttslån till kommuner.*

(Lika lydande med motion nr 776 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 144 föreslås riktlinjer för statliga lån till kommuner som upplåtit mark med tomträtt. Tomträttslånen föreslås bli knutna till den statliga bostadslånegivningen och därmed handhas av länsbostadsnämnderna. Enligt förslaget skall lånen löpa med ränta motsvarande normalräntan för lån från statens utlåningsfonder samt efter 10 års amorteringsfrihet återbetalas på 30 år. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1966 och tillämpas även i fråga om tomträttsmark som under år 1965 varit föremål för slutligt beslut om statligt bostadslån. Lånebehovet beräknas till drygt 40 milj. kr. under det första året.

Tomträttslånen uppges ha till syfte att stimulera till ökad användning av tomträttsinstitutet. Det framgår emellertid såväl i propositionstexten som i de föreslagna grunderna för låneberäkningen att avsikten därmed inte är att ge institutet särskilda kreditföreträden framför äganderättsfallet. Principen har i stället varit att söka åstadkomma likställighet mellan tomträttsmark och äganderättsmark beträffande kreditmöjligheterna. Enligt gällande bestämmelser i den statliga bostadslånegivningen reduceras nämligen låneunderlaget med tomtvärdet om det är fråga om tomträttsmark. Genom de nu föreslagna tomträttslånen elimineras denna avvikelse i lånehänseende och en huvudsaklig paritet ernås.

Departementschefen framhåller som sin mening att tomträtten har ett betydande värde som hjälpmedel i samhällsbyggandet. Otivelaktigt har tomt-